

Θεός Παντοκράτωρ ή και Πατήρ;

Αλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου

[Με αφορμή, επερωτήσεις σε επίπεδο λογισμών κρυφών, που θέτει ο κάθε άνθρωπος στα φυλλοκάρδια του –«ο κρυπτός της καρδιάς άνθρωπος»–, επιχειρούμε να σκιαγραφήσουμε τους προβληματισμούς που ανακύπτουν ως προς την διττή ονομασία, αλλά και τις πράξεις που απορρέουν από αυτήν, ως Θεού Παντοκράτορα και ως Θεού Πατέρα. Διλήμματα, τα οποία είναι δυνατόν να απαντηθούν με τη διαβεβαίωση –ας μην το αντιπαρερχόμεθα– «ότι εγώ μεθ' υμών ειμί πάσας τας ημέρας της ζωής υμών». Γένοιτο!]

Πού το ασυμβίβαστον;

Πώς συμβιβάζεται άραγε, ταυτόχρονη παρουσία και ταύτιση ενός Θεού Πατέρα συνάμα και Παντοκράτορα; Δημιουργού του παντός με άπειρες λεπτομέρειες κατασκευής, σε απίθανες διαστάσεις χρόνου και χώρου. Εκείνου, που είναι πανταχού παρών και τα πάντα πληρών, και ταυτόχρονα που συμπεριφέρεται ως στοργικός Πατέρας και φροντίζει την κάθε λεπτομέρεια μέχρι και την τρίχα της κεφαλής μας.

Πολλοί, και κάποιες στιγμές όλοι μας, δεν μπορούν να το διανοηθούν και το θεωρούν αδιανόητο. Πώς μπορεί στο γενικότερο ενδιαφέρον Του για όλη την Κτίση να έχει στραμμένη την προσοχή Του και την Φροντίδα Του για ένα πλάσμα Του, τον Άνθρωπο; Μπορούμε, αντιστρέφοντας την γνωστή ρήση ότι ο Διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες να αντείπουμε, ότι ναι, ο Θεός είναι εκείνος που κρύβεται στις

λεπτομέρειες! Σ' αυτή την φρασούλα κρύβεται το μεγαλείο ενός Θεού των μικρών πραγμάτων.

Δεν θα απαριθμήσουμε αντιφάσεις ή αντιρρήσεις που προκύπτουν, όταν πορευόμαστε με την πίστη σε αυτήν την παρουσία του Θεού στην ζωή μας. Όλα ή πολλά στέκονται εχθρικά στον άνθρωπο: ατυχίες, αρρώστιες, φυσικό κακό, καταστροφές, πόλεμοι, ανεργία και άλλες αντίξοες καταστάσεις με έσχατο εχθρό τον θάνατο. Για κάποιο λόγο ή και για περισσότερους λόγους συμβαίνουν όλα αυτά και βασανίζουν τον άνθρωπο στην πορεία του. Θα ήταν άδικο να επιμείνουμε μόνο στα ανάποδα και στα αντίξοα της ζωής που μας περιβάλλουν. Υπάρχουν και πολλά που κάνουν την ζωή μας όμορφη. Και στα λυπηρά του βίου έρχονται και τα χαρωπά. Αρκεί να μπορούμε να τα διακρίνουμε και αυτά. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έρχονται στιγμές δυσφορίας.

Η παρουσία του Θεού

Τότε απαιτείται σταθερότητα στην πεποίθησή μας για την παρουσία του Θεού δίπλα μας. Άλλο Δευτέρα Παρουσία και άλλο συναίσθηση αυτής της Παρουσίας στην καθημερινότητά μας, από τώρα, εδώ και τώρα. Ο Θεός μας «δεν σφυρίζει αδιάφορα». Αυτή η παρουσία Του συνιστά τον άρτον ημών τον επιούσιον. Γι' αυτόνδεόμεθα καθημερινά. Άλλωστε στη ζωή μας συμπίπτουν και ο Μακρόκοσμος του Θεού Δημιουργού και ο μικρόκοσμος του Θεού Πατέρα. Ισχύει μήπως το «εν δια δυοίν» (δύο σ' ένα); Ας μην ξεχνάμε πάντως την τρισσή παρουσία του Τριαδικού Θεού που διατυπώνεται στην σύντομη αλλά λίαν περιεκτική και τεράστιας σημασίας ρήση του αγίου Γρηγορίου Παλαμά: «Ο Πατήρ δι' Υιού εν Πνεύματι Αγίω». Έτσι μπορούμε καταληκτικά να διαπιστώσουμε ότι «πάντα δι' αυτών εγένοντο και χωρίς αυτών εγένετο ουδέ εν ό γέγονεν» (πρβλ. Ιωάννου 1, 4). Πού βλέπει κανείς το ασυμβίβαστον;

Ας παρακαλούμε, λοιπόν, να μας χαρίζεται η πίστη εκείνη που κάνει πέρα τις αμφιβολίες, γιατί ως γνωστόν «η αμφιβολία φέρνει την ξηρασία» και απομακρύνει την λεπτή αύρα της παρουσίας του Θεού στη ζωή μας. Ας μην ξεχνάμε ότι ο ίδιος μας διαβεβαιώνει ότι «εγώ μεθ' υμών ειμί πάσας τας ημέρας της ζωής υμών» (Ματθαίου 28, 20). [Οκτώβριος 2021]

Πρόελευση εικόνων: Αριστερά: Παντοκράτωρ. Στον τρούλλουτου πανεπιστημιακού Ιερού Ναού των Εισοδίων της Παναγίας (Καπνικαρέα). Δεξιά: Η πατρική αγκαλιά, Μακαριστού αγιορείτου μοναχού, Γέροντος Μωϋσέως.